

Adala: «A part de ser anticapitalistes, ens hem d'esforçar a pensar en coses constructives»

Entrevistem el músic barceloní sobre el seu retorn a la música amb 'Klima'

Adala | Arxiu

Ens trobem amb en Guillem Simó, **Adala**, al barri del Guinardó, en una mena de *coworking* artístic - L'Antàrtic- on, a més, hi té l'estudi on ha nascut el nou disc, *Klima* (Radi Records, 2022). Rodejats de projectes de diferents disciplines -que van de la serigrafia a la música-, conversem sobre la seva tornada als escenaris, després de la seva aturada en acabar la gira de *Blank fosk* (Trèbol Negre, 2018) -el seu darrer treball-, i d'aquest nou àlbum que ha cuinat a foc lent amb el seu germà, **King Siva**, i Otger Ibars.

A la primera cançó de l'àlbum, "Segle XXII", parles de ?no haver estat programat per entretenir els humans'. És aquesta sensació la que et va dur a aparcar el projecte d'Adala? Quan la vaig escriure, tenia molt aquesta sensació, sí. Va de les primeres cançons que vaig escriure, just després d'acabar amb el projecte, en un moment en què em vaig adonar que escriure i fer cançons era inseparable de mi: puc decidir deixar de publicar-les, però no de fer-les [RIU]. L'etapa anterior d'**Adala** em va servir per conèixer com funciona tot plegat i com m'hi sento jo: els somnis que tens i que et duen a l'escenari, les lluites internes i com et sents dalt la tarima... També vaig arribar a un punt en què volia fer alguna cosa més seriosa: fer cultura i no entreteniment... Però és clar, em programaven en festivals a les 3h de la matinada quan tothom

va del revés [RIU].

Quina és la distinció entre cultura i entreteniment, i per què per a tu, aquest darrer, té una connotació negativa?

L'entreteniment no és dolent ni negatiu, és necessari. Com també ho és la cultura. Per a mi, el que diferencia una cosa de l'altra és la connexió o desconexió que suposen. L'entreteniment és desconnectar-se del món de les idees, de l'ideologia, l'ètica i el pensament. Desconnectar i tenir oci i passar-ho bé és un dret fonamental i m'encantar fer-ho, però no sent-ne jo l'actor, sinó el consumidor. Jo, quan escric, el que em mou no entretenir, sinó rebuscar-me a mi i expressar coses que estan en un núvol col·lectiu, sacsejar el món i tractar les desil·lusions de la vida adulta: la frustració que té la nostra generació en veure que el món se'n va la merda. En realitat, potser sempre ha estat en la merda, però cada vegada es fa més explícit amb el canvi climàtic o el retorn de certs cicles que semblaven superats com l'ultradeta o les guerres. La música, per a mi, és una manera de transformar totes aquestes idees i, en comptes de quedar-se a casa deprimint perquè el món és una merda, cantar-ho. No crec que solucioni aquests problemes, però a mi m'ajuda a enfocar-los.

Tot i així, hi ha una evolució: 'Born-cel-ona' (La Panchita Records, 2017) era molt reivindicatiu, 'Blank fosk' ja va ser un punt més entremig, i aquest disc passa molt més per les emocions. Relata, en realitat, comens està fent sentir com a generació tot allò del que et queixaves en els primers discos.

Sí, aquest disc segueix sent molt polític, però com dius passa molt més per les emocions, que en realitat són l'arrel de tot. La política, sense emocions, és pamflet. Això no vol dir que sigui dolent, és necessari, però he volgut allunyar-me'n. Així com no vull caure en l'entreteniment, tampoc vull fer-ho en el pamflet. Tot i que soc molt d'ismes', i em sento representat per alguns d'ells, en volia sortir per anar a l'arrel, que és molt més emocional o, fins i tot, espiritual. Parlem de pressa, d'ansies, de climes...

Ha sigut un canvi volgut o casual?

El disc en si és una vomitada, sense un discurs pensat d'entrada. Després, una vegada fet, he anat veient la relació que té una cosa amb l'altra. A mi m'agrada escriure poesies -estic molt lluny d'escriure un llibre perquè soc molt esquemàtic, massa per escriure moltes frases que tinguin un sentit [RIU]-, i pensar metàfores. Hi ha una metàfora que es repeteix molt en el disc, tot i que no me n'he adonat fins acabar-lo, i és la que al final li dona nom a l'àlbum: *Klima*. He llegit dues coses que m'ho han inspirat -perquè la majoria de coses no me les invento; en un món on ja està tot creat, vas construint-te agafant d'aquí i d'allà-: l'ecologia social, i l'ecologia emocional. L'ecologia social lliga la crisi climàtica o el canvi climàtic amb la crisi social; i l'ecologia emocional és una forma de lligar metafòricament la relació del cos i les emocions amb la relació que tenim amb la terra.

De quina manera et fas teu aquests corrents?

L'arrel etimològica de 'clima' -i per això en el títol ho escrivim en grec- significa 'inclinació': un concepte que em mola i que em serveix per parlar també d'allò emocional o social, i no només mediambiental. La idea és que si els humans estem explotant la terra és perquè ens estem explotant a nosaltres mateixos, i entre nosaltres, des de molt abans. Els vicis, per exemple, com les pantalles, són crisis entre la ment i el cos: fan mal al cos, però la ment està 'bé', perquè s'ha oblidat que en realitat també és cos. Això, aplicat a la societat, és un poder que ha oblidat que és poble, que se'n separa i no escolta el seu cos, els seus treballadors que fan funcionar la societat. De la mateixa manera passa amb la humanitat, que se sent fora de la Terra i l'explota. Des d'aquesta perspectiva, l'arrel de la crisi climàtica no rau en l'explotació de recursos, sinó que és una conseqüència d'una crisi que hi ha des de fa molt més temps. Si no resollem tot això, canviarà el clima mediambiental i si canvia, ja s'ha acabat: la nostra espècie no podrà viure en aquest planeta.

Tot això fa que el disc prengui un caire pessimista?

No, no és gens catastrofista. La majoria de cançons que escolto o textos que llegeixo sobre la crisi climàtica són molt distòpics. I és cert que *Klima* té un punt distòpic, però sobretot és una voluntat de celebrar que tenim un cos, que som part d'una societat i d'una Terra que és molt més gran que nosaltres. Quan et sents part de tot això, et sents superpetit en comparació, però també molt més gran, tant com la Terra, perquè n'ets inseparable.

En diverses cançons parles d'aquest desencís, com a "Urras" -que fa referència a la novel·la 'Els Desposseïts' (traduït al català per Blanca Busquets, per a Raig Verd, 2018) d'Ursula K. Le Guin-, on cantes sobre que el món ha oblidat la seva pròpia cura. Però també hi ha cançons més esperançadores com "Arribarà" i "Qüestió de temps".

Aquest disc és molt sensacional i espiritual, i endreçant les cançons pel directe -perquè si bé l'àlbum és més poti-poti, els concerts sí que ens agrada viure'ls com si fos un viatge, i crear-hi diferents climes-, vaig adonar-me que més que esperança, aquestes cançons transmeten una oda o un himne al canvi. I és que, en realitat, l'esperança està en el canvi, i el canvi serà segur, encara que no sabem encara cap a on. Fins i tot amb la pandèmia, s'ha vist un canvi: la nostra generació, en el món occidental almenys, pensava que la història sempre era en passat i que nosaltres viuríem una mena d'etern present, i de sobte, hem començat a viure canvis. Els temes parlen molt d'això. Està lligat a un himne de **Mercedes Sosa** que m'ha acompanyat tot aquest temps, "Todo cambia", que vam versionar amb **Chalart58**. La cançó acaba dient que arribarà un nou demà.

D'on surt aquesta confiança o esperança en un demà millor?

Sempre que hi ha hagut grans canvis en la societat, positius per al poble, ha sigut perquè de cop molta gent ha projectat alguna cosa -encara que després hagin tombat la revolució amb guerres-. Si massivament no aconseguim projectar alguna cosa, allò que volem mai passarà. Només de projectar-ho, els fets ja van per si sols. Quan l'any 1936 va haver-hi una gran revolució social aquí, que va acabar derivant en la guerra civil, va ser perquè teníem una majoria de classe treballadora projectant un ordre social molt diferent al que hi havia. I per projectar cal esperança, molta gent imaginant un món millor. Per això, la distòpia de la qual estem acostumats a parlar, a vegades ens talla les ales. Tothom sap que el món se'n va a la merda, i tot i saber-ho, seguim endavant perquè pensem que no hi podem fer res. I realment crec que, encara que costi, ens hem d'esforçar a pensar en coses constructives. A part de ser anticapitalistes, també hem de ser pro- alguna cosa, pensar un nou ordre social, una nova forma d'organitzar-nos, entendre'ns a nosaltres mateixos...

A la cançó de "Por", per això, tractes la por com a un motor, que potser és igual d'important que l'esperança, o fins i tot, prèvia a aquesta. Però la por té una doble capacitat: tant pot parilitzar com ser motor de canvi.

Fa temps algú em va dir que els dos motors que movien la societat eren la por i l'amor. Motors en quant que s'encomanen, s'estenen superràpid. La por s'ha de conèixer, perquè no podem evitar que s'estengui i s'encomani: ja sigui quan vas amb algú de nit i et trasllada la seva por, ja sigui a nivell social amb qualsevol atac terrorista, crisi econòmica o sanitària... La cançó pretén entendre que la por hi és i hi serà, i no pots ni deixar-t'hi emportar, ni intentar-la evitar: és impossible, no la pots amagar, si l'aixafes per un cantó, sortirà per l'altre. I d'això parla la cançó. Està basada en un poema d'Eduardo Galeano, "El miedo global", que parla del tenir por a conduir i a ser atropellat, de la por a la solitud i a la multitud, etc. I jo, a part de traduir-lo i seguir amb aquest joc, vaig afegir una tornada, amb una harmonia molt més tranquil·la, on canto que la por millor controlar-la, o ella et controlarà a tu.

A "En nom teu" parles de la contraposició entre Déu i el catolicisme -o el Déu que 'ens han venut'-, i no és la primera que en parles a les teves cançons. Quina relació tens tu amb la religió?

En molts moments m'he sentit totalment ateu, però aleshores m'he sentit molt 'anti-', com diem abans, i no m'acabava d'omplir. Tampoc em sento creient del tot, però sí que és cert que vinc d'una família cristiana, encara que antiesglésia. A casa i amb els amics dels meus pares, he viscut una religió o espiritualitat. He tingut una educació cristiana, encara que no em sé la vida de Jesús ni m'he llegit la Bíblia. M'han educat en un cristianisme que potser s'alinearà més amb la teologia de l'alliberament, que és sobretot una creença llatinoamericana, de tornar Déu a la gent senzilla, a la simplicitat. Déu està en la família i en les coses petites.

Et van educar així, però has reconegut que has tingut alguna etapa atea...

Sí, vaig entrar en crisi. Em sento antiesglésia perquè crec que si Jesús aixequés el cap, fliparia... A la cançó qüestiono una mica qui és Déu per a cadascú. Jo no soc practicant, però últimament m'ha servit molt la idea -que és una frase que utilitzo molt i que apareix a la cançó- de "Déu ho sap". Quan ningú et mira, o quan passen coses injustes, no cal demostrar-ho, perquè Déu ho sap. No cal dir públicament tot el bé que fas, ni si et culpen d'una cosa, demostrar que no l'has fet. Per això utilitzo el "Déu ho sap" com una mena de mantra. En realitat, en moltes societats, allò místic o espiritual ha ajudat a saber fer el bé per a la comunitat, per als altres, per entendre's com a part d'un col·lectiu, com a part de la Terra.

Al principi d'aquest tema, utilitzeu un sàmler d'Israel Vibration.

Sí, és un grup de reggae que em flipa. De fet, una de les coses que sempre m'ha al·lucinat del reggae, i que em va apropar molt a aquesta cultura i a aquest estil de música, i a voler fer el mateix, és que de cop vaig veure que hi havia uns rastes -que en el cas d'**Israel Vibration**, a més, tenen vora els seixanta anys-, que cantaven sobre Déu (Jah) tota l'estona, mentre parlaven també sobre herba, i ho feien amb una bateria, un dub, reggae... A mi em va petar el cap. Aquí, en general, el tema més espiritual està en el rotllo 'kumba', però sobre d'un escenari amb bateria, o en un Sound System, només hi havia trobat entreteniment. I veure que es pot fer espiritualitat des d'aquí dalt em va flipar.

SABER-SE ESCOLTAR

A l'inici de l'entrevista, parlàvem de les diferències entre l'art i l'entreteniment. En tot el disc, parles de la importància que té la música per a tu: i com és quasi terapèutica. I en temes com "Amor, lluita i família" està molt contraposat a la indústria, l'escenari, la fama o el públic. Com si l'entrar en aquest engranatge matés l'artista, o el 'geni'.

Veig que s'entén! [RIU]. És tal com dius: recull la sensació que vaig tenir en el meu pas pels escenaris i com hi torno ara. "Amor lluita i família", per una banda, és un himne que recorda perquè fem música, i un mantra també per endur-nos als bolsos. Crec que el poder que et donen els escenaris i els altaveus (així com també els passa als polítics), pot portar a algú amb molt bones intencions a caure en certs bucles de mirar-se el melic. No crec que la gran majoria de grups, i gent que està al voltant en la indústria de la música, tinguin males intencions, però sí que en el procés de fer-se coneguts s'acaben allunyant d'allà on venen. I aquesta cançó, per a mi, és quasi un mantra per evitar que em passi el mateix, i acabar més preocupat pels algorismes d' Spotify i les visites que sobre el que cantes, el perquè ho fas, què vols expressar, què representes...

És una por que tens tu d'esdevenir així, o és una crítica a com veus que funcionen les coses?

No és una por que em preocupi molt, perquè la tinc molt mastegada, però em pot acabar passant... Però no, no em fa massa por, és més aviat un tema que vull posar damunt la taula. I si algú l'escolta i li fa pensar, millor que millor. Sí que hi ha un punt de crítica, però és el que dic al principi de la cançó: *"el meu ritme et pot fer pensar i canviar el teu punt de vista; el meu ritme et pot fer ballar i fer-te cremar la pista (...)* El meu art va contrar l'art i contra l'artista, tot i que tinc de pedres plena la teulada; no vull ser un crític darrere la mampara, vull qüestionar per actuar". Si

qüestiono tot això no és perquè estigui tirant-li un *beef* a tots, ho dic per a mi mateix també, per qüestionar i actuar, no per criticar-me a mi mateix i revolcar-me en la crítica. Tot i que sí que sento és que hi ha una inèrcia en la indústria de la música cap a on lloc que, per a mi, deshumanitza. Et porta cap a ser un robot que entreté els humans, que entreté les masses: passes a ser una imatge, i la gent quan et veu després només vol fer-se una foto amb tu, i et tracta com si fossis un nino. I et preguntes 'm'agrada això? Per què la gent em tracta així? M'està tractant malament?'. I no, no et tracten malament perquè, en el fons, t'estan admirant, però igualment jo em sento mig maltractat quan algú només es vol fer una foto amb mi i després se'n va. Tampoc és que vulgui que vinguin a parlar amb mi, perquè jo també vull estar tranquil, però que vinguin només a demanar una foto... Totes aquestes inèrcies són les que ara vull lluitar, o tenir-les molt en compte per intentar desviar-les. Hi ha algunes coses, però, que al final s'han d'acceptar. Fer música i fer-la córrer té aquesta conseqüència, i hi estic disposat, perquè de vida només n'hi ha una, i jo tinc clar que vull fer això.

Fins a quin punt aquesta crisi va motivar també la teva aturada en la música?

Hi havia una part de necessitar una pausa. Com a molta gent, em van venir molt d'hora les ganes boges de sacsejar la vida. És un somni molt adolescent, que t'agafa molt d'hora, quan encara no t'has conegut a tu mateix. Vaig decidir parar i deixar la música: perquè per mi no va ser una aturada, sinó que la intenció era deixar-la. Vaig seguir la meva intuïció. No hi havia motius que pogués expressar de forma superclara, o una sola raó... era un grapat de motius. Vaig fer cas a la meva intuïció i m'ha anat superbé per conèixer-me a mi sense la música: conèixer un estiu sense bolos, i que no sigui amb 15 o 16 anys, si no com a adult, conèixer-me a mi més tranquil i sense les capes socials de 'fer coses' i que tothom s'assabenti de què fas... De tot el que he fet en aquest temps, ningú se n'ha assabentat. He tornat una mica a la vida més real, he vist qui soc, he assentat moltes coses, i m'he vist fent coses més enllà de la música, provant diferents hobbies o passions. M'he trobat a mi de moltes maneres, i ara estic supercontent d'haver fet cas a la meva intuïció, que a vegades és la millor manera de fer les coses. Sovint, pensem massa.

I com tornes, ara?

També per intuïció. No sé què passarà, però ara ho tinc tot molt més clar: sé millor com funciona tot i on m'estic ficant. Crec que aleshores, quan ho vaig deixar, vaig tenir una crisi amb el mateix somni adolescent de ser músic: ser dalt l'escenari i no tenir clar perquè, què volia fer amb allò, i per a qui i amb qui. I des d'aquestes preguntes, en l'aturada em vaig plantejar tornar tenint clara la resposta: "Amor, lluita i família". Com que amb tot plegat surts molt de la teva 'zona de confort', és important també fer-la forta i fer pinya. Per a mi, és fer música amb el meu germà (**King Siva**) i l'Otger Ibars, a qui conec des de fa mil anys. De fet, tothom de qui ens hem rodejat en aquest disc, des del Niel Capella, que ha fet les il·lustracions, fins als músics de la banda, són coneguts i amics des de fa anys.

Entrem en la producció en si del disc: a nivell sonor, tot i mantenir l'essència, és bastant diferent al que havies fins ara. Com ho heu creat?

És que la manera de fer el disc ha estat molt diferent. Amb els treballs anteriors, normalment jo componia un tema amb la guitarra, el portava a la banda (**The Same Song Band**) i ho produïem entre tots, o amb el bateria (Bongo) o amb el meu germà. La matèria prima, que eren un parell d'acords amb la guitarra que havia fet jo i la lletra, era molt semblant en totes les cançons, perquè ho feia una mateixa persona, però després la **Same Song** li donava moltes capes i les convertien en cançons diferent.

I com ho heu treballat amb 'Klima'?

Amb aquest disc hem treballat més a l'estudi. Abans no podíem, perquè érem molta gent, havíem de pagar un estudi, i tot s'havia de fer més al gra: quedàvem algun dia abans per reproduir el material, assajar i començar a gravar. Ara, ho hem pogut gravar tot al local que tenim, L'Antàrtic, i hem tingut molt més temps de qualitat per treballar, perquè a més la pandèmia ens ha tret molta pressa. La matèria prima l'hem construït entre el meu germà Quim, l'Otger i jo. Amb alguns temes

ja tenia la lletra feta quan entràvem a l'estudi, però amb molts altres, l'he escrita mentre anàvem fent la base. Molts dies hem entrat a l'estudi sense tenir clar què faríem, i això ens ha encantat. Jo sempre havia escrit sol, a casa, i ara he après a escriure a l'estudi, i he trobat formes de jugar amb les paraules perquè em surtin lletres amb més facilitat, sense frustrar-me tant -perquè a vegades el full en blanc em frustra molt-. I he anat jugant, amb llibres de poesia sempre a mà per inspirar-me i trobar noves paraules i no repetir sempre les mateixes [RIU]. Això em passa molt en aquest disc: hi ha paraules com "terra" i "fang" que he cantat mil vegades! [RIU].

I heu enregistrat tot el disc només entre els tres?

L'Otger i el Quim han gravat molts instruments. Fins i tot la majoria de bateries les hem fet a l'estudi de manera digital. En algunes, com a "Urras", per això, ha vingut el bateria Miqui Grau a regravar-les. També hi ha els violins i violoncels fets pels meus cosins, la Jana i l'Eloi Vallvé, la Neus Aranda ha fet les trompetes... I també hi ha col·laboracions puntuals de músics que han vingut una tarda a l'estudi. Però sí, bàsicament la creació l'hem fet entre els tres i ha molat molt. Ens hem posat d'acord superfàcil. En aquest sentit, mola ser tres perquè sempre hi ha un que desempata [RIU]. També hem après a cedir molt.

I el viratge estilístic d'aquest disc ha estat buscat o improvisat?

Per a *Born-cel-ona*, els referents que teníem eren de reggae dels anys 70 i 80, com **Israel Vibration** o **Bob Marley**. *Blank fosk* també tenia referents jamaicans, però més moderns, i *Klima* té múltiples referents. La pandèmia, sumada al fet que ho 'haviem deixat', ens va donar molta tranquil·litat i temps per provar. De fet, la nostra idea era fer un disc llarguíssim, de 20 o 24 temes! Ens segueix flipant la música jamaicana, i en general la música dels anys 70, 80 i 90. Jo no en soc cap expert, però tinc el reproductor de vinil de l'àvia [RIU], i me n'he anat comprant, i em mola molt el concepte de doble àlbum amb setze temes. Això és el que volia fer.

El disc sortirà també en vinil, doncs?

Sí, però encara trigarà. No en farem molts, perquè tampoc se'n venen molts, però ens fa molta il·lusió donar-li un valor. De fet, l'ordre de les cançons l'hem pensat tenint molt en compte les cares del vinil [RIU]. Ens mola aquest rotllo una mica retro, tot i que crec que el vinil mai morirà perquè el poder de l'analògic és increïble. El visual de l'àlbum serà amb una portada molt xula, de mida gran. L'ha fet en Niel Capella, amb una il·lustració que se li va acudir mentre anava escoltant les cançons, perquè ha estat present en tot el procés: li va venir la imatge d'una ciutat fantàstica inundada i plena d'elements. I aleshores va sortir la idea d'utilitzar aquell mateix paisatge també en els vídeos de cadascun dels temes, i fer que cada cançó fos una part de la il·lustració que en Dídac Àvila i l'Ignasi Àvila han animat. No és ben bé un videoclip, perquè no és molt estimulant - en el sentit que no hi passen moltes coses-, però li dona un clima, un paisatge... Un imaginari unificat de tot l'àlbum. Ens ha agradat molt treballar d'aquesta manera.